

מהתיקנות הדרך היומית

בס"ד | פנינים מתוך שיעורי הדף היומי של הרה"ג אברהם ישעיהו קובלסקי שליט"א

יומא דהילולא קדישא

**ליומא דהילולא של הרבי
הקדוש רבי פנחס טווערסקי
מאוסטילא זצוק"ל בנו של
הרבי הקדוש רבי מרדכי
מראחמיסטריווקא זצוק"ל הי"ד
נסתלק י"ז אייר (תש"ג)**

בעיר לעמבערג התגורר איש חסיד נגיד. פעם היה שרוי בצער גדול מאד, כי הייתה לו אבן בכליותיו שגרמה לו ליסורים עזים וקשים, ובימים ההם לא היה ניתן להיפטר ממנה בקלות. לקראת ראש השנה הוא נסע להסתופף בצילו הטהור של רבינו הקדוש רבי פנחס מאוסטילא זצוק"ל, אשר היה מנהגו לקרוא בעצמו בתורה בראש השנה.

והנה בגלילת התורה התכבד אותו חסיד נגיד, ויהי כאשר עלה על הבימה, נענה רבינו ואמר אליו, "נו, בזכות גלילת הספר תורה, יתקיים 'וגללו' את האבן' (בראשית כט, ג). ואכן באורח פלא לאחר זמן קצר, נמסה האבן ויצאה מקרבו, ולא נשאר ממנה שום זכר.

*

בעיר לאנצהוט התגורר איש חסיד, שכבר עברו עשר שנים מחתונתו, ועדיין לא זכה להיפקד בזרע של קיימא, ולבו היה עליו דוו. באחת מנסיעותיו לרבינו, נכנס לחדרו הקדוש ואמר בתוקף: 'איני יוצא מן החדר עד אשר יבטיח לי הרבי זרע של קיימא'. כנראה הייתה אז שעת הכושר, ורבינו נענה ואמר לו דברים שתומים ונפלאים: 'יהי לך שני בנים, אחד כעת, והשני לאחר זמן'. כמובן שהחסיד לא הבין פשר הדברים, אך שמח מאד על ההבטחה ויצא מן החדר.

אחרי שנה נולד לו בנו הראשון. אך לדאבון לב נהרג על קידוש השם בעת המלחמה, ביחד עם אמו הי"ד. רק 'לאחר זמן' - אחרי השואה הנוראה, נישא החסיד בשנית, ונולד לו עוד בן. ורק אז הבין דברי רבינו ברוח קדשו לפני שנים רבות, 'יהיו לך שני בנים, אחד כעת, והשני לאחר זמן'...

שתי המילים שהרבי הקדוש זצוק"ל הוסיף על סדר היום של תלמידו

לא תעשון 'כן' רק 'לפעמים להיפך'

מִן הַרְבֵּי הַקְּדוּשׁ רַבִּי צְבִי הִירֵשׁ מְזִידִיטְשׁוֹב זְצוּק"ל בֵּעַל הָעֵטְרֵת צְבִי, חִילַק בִּימֵי נְעוּרָיו אֶת כָּל הַכ"ד שְׁעוֹת שֶׁל הַיּוֹם, לַעֲנִינִים שׁוֹנִים בַּעֲבוּדַת ה'. בּוֹזֵמֵן זֶה אֶכְנֶן אֶת עַצְמִי לַתְּפִילָה, וּבּוֹזֵמֵן זֶה אֶתְפַּלֵּל. בּוֹזֵמֵן זֶה אֶלְמַד שְׁבַעַת דְּפִי גְמֵרוֹ בַּעֲיוֹן, וּבּוֹזֵמֵן זֶה אֶחְזוֹר עַל הַשְּׁבַעַת דְּפִים.

בּוֹזֵמֵן זֶה אֶתֵּן צַדִּיקָה, וּבּוֹזֵמֵן זֶה לֹא אֶדְבֵר שׁוֹם דְּבַר. וְכֵן עַל דֶּרֶךְ זֶה חִילַק אֶת כָּל שְׁעוֹת הַיּוֹם, לַסְּדֵרִים רַבִּים בְּלִמּוּד גְּנֵלָה וְנִסְתָּר, וְלַהֲנַהֲגוֹת קְדוּשׁוֹת וְנִשְׁגָבוֹת.

פַּעַם אַחַת הֶעֱלָה עַל גְּבִי גִלְיוֹן אֶת כָּל סֵדֵר יוֹמוֹ הַנִּפְלָא בְּפִירוֹט מְלֵא, מֵהָ הוּא עוֹשֶׂה בְּמִשְׁךְ כָּל כ"ד שְׁעוֹת הַיּוֹם. וְנִכְנַס עִם הַגִּלְיוֹן לְרַבּוֹ הַקְּדוֹשׁ מִן הַחֻזָּה מְלוּבְלֵין זְצוּק"ל, כְּדִי לְרַאוֹת אִם הַדְּבָרִים יִמְצְאוּ חֵן בְּעֵינֵי רַבּוֹ, אוֹ שְׁהוּא צָרִיךְ עֵדִיין לְהוֹסִיף קֶצֶת, אוֹ לְשַׁנּוֹת חֶלֶק מִסֵּדֵר יוֹמוֹ אוֹ חֶלֶק מֵהַנְּהַגוּתוֹ.

רַבּוֹ הַחֻזָּה מְלוּבְלֵין עֵבֵר עַל כָּל סֵדֵר הַיּוֹם, וְרָאוּ עַל פְּנֵי הַקְּדוּשׁוֹת קוֹרֵת רוּחַ מְרוּבָה. כְּשֵׁסִיִּים אָמַר לוֹ, שְׁהוּא סֵדֵר יוֹם נִפְלָא, אֲךָ הוּא רִצָּה לְהוֹסִיף עַל זֶה שְׁתֵּי מִלִּים. מִן הַחֻזָּה נָטַל קוֹלְמוֹסוֹ בִּידוֹ, וְהוֹסִיף בְּסוּף כָּל שׁוּרָה שְׁתֵּי מִלִּים: "וְלַפְעָמִים לְהִיפֵךְ..."

מִי שְׁכוּנָתוֹ בְּאַמֶּת לֶשֶׁם שְׁמַיִם, אִי אֶפְשֶׁר לוֹ לְקַבֵּעַ 'כָּלל' קְבוּעַ הַנְּהַגוּתוֹ בְּבַחֲנֵת 'חֹק וְלֹא יַעֲבֹר', כִּי לַפְעָמִים מְזַדְמָן לוֹ פְּתָאוֹם דְּבַר מְצוּהָ, וְהוּא מוֹכְרָח לְשַׁנּוֹת הַנְּהַגָּה שְׁלוֹ. לְמִשְׁלַ, אִם מְזַדְמָן לוֹ פְּדִיּוֹן שְׁבִיִּים אוֹ הַצֵּלַת נַפְשׁוֹת בְּאַמְצַע לִימּוּדוֹ, וְהוּא מְצוּהָ שְׁאִי אֶפְשֶׁר לְהַתְקִיִּים בִּידֵי אַחֲרִים, הוּא מְחֻיָּב לְהַפְסִיק לִימּוּדוֹ וְלַעֲסוֹק עֵתָה בְּהַצֵּלַת נַפְשׁוֹת. וְלִכֵּן הֵגַם שְׁצִרִיכִים לְקַבֵּעַ סֵדֵר הַיּוֹם וְהַנְּהַגוּתוֹ, אֲךָ בִּיחַד עִם זֶה צְרִיכִים לְזַכּוֹר, "וְלַפְעָמִים לְהִיפֵךְ".

הַפֵּלֵא הוּא, שְׁהַרְבֵּי הַקְּדוּשׁ מְלוּבְלֵין זְצוּק"ל כּוֹתֵב מִמֶּשׁ כֶּךָ, גַּם לְאַחַר הַנְּהַגוּת שְׁכַתֵּב בְּעַצְמוֹ בְּתַחֲלִית סִפְרוֹ הַקְּדוֹשׁ "זֹאת זְכוּרתי". וְכֵן לְשׁוֹן קִדְשׁוֹ: "עַל כָּל הַנִּל"ל יֵשׁ לָהֶם יֵשׁ עֲנִפִים עַד אֵין קֶץ וְתַכְלִית, "וְלַפְעָמִים צָרִיךְ לְהַתְנַהֵג לְהִיפֵךְ".

הַרְבֵּי הַקְּדוּשׁ הַמְרֵאָה יִחְזַקָּאֵל מִקְרֵלְסְבוֹרְג זְצוּק"ל (הַגְּדָה שֶׁל פֶּסַח ד"ה וְאַעֲבֹר עֲלֶיךָ) מְבַאֵר, שֶׁהַחֻזָּה הַקְּדוּשׁ מְלוּבְלֵין זְצוּק"ל פִּירֵשׁ עַל דֶּרֶךְ זֶה אֶת הַפְּסוּק בְּפִרְשַׁת רָאָה (דְּבָרִים יב, ד), 'לֹא תַעֲשׂוּן כֵּן לְה' אֱלֹקֵיכֶם', הֵינִי שְׁלֵא תֵאמַר שֶׁתַּעֲשׂוּ דוֹקָא 'כֵּן' כְּמִנְהַג הַזֶּה, וְרַק לַפְעָמִים צְרִיכִים לְשַׁנּוֹת מֵהַנְּהַגָּה וְהַסֵּדֵר הַיּוֹם, כְּדִי לְהַכְנִיס אוֹרְחִים לְבִקְרָת חוֹלִים וְכּוֹדְמוֹת.

וְהַמְרֵאָה יִחְזַקָּאֵל מְבַאֵר אֶת הַעֲנִיָּן עַל פִּי מִשְׁלַ: קְבוּצַת סוֹחָרִים הֵיוּ נוֹהֲגִים לְנִסְעוֹ מִדֵּי שְׁנַת בְּשֵׁנָה לִירֵיד הַגְּדוֹל בְּלִיפְצִיג, שֶׁם קָנָו אֶת כָּל סוֹחָרֵתֶם עֵבֵר כָּל הַשְּׁנָה כּוֹלָה, וְהַצִּלְחוֹ עַד מְאֹד בְּמִשְׁךְ שְׁנִים רַבּוֹת. בְּשֵׁנָה אַחַת שְׁמַעְנוּ, שְׁמַתְקִיִּים יִרֵד גְּדוֹל גַּם בּוֹיִנָה, וְשִׁמְחוּ עַל זֶה כְּמוֹצֵא שְׁלַל רַב, שְׁמַעְתָּה לֹא יִצְטַרְכוּ לְאַבֵּד זְמַן יָקָר וְמוֹרֵבָה, עֵבֵר הַנְּסִיעָה הָאֲרוּכָה עַד לִיפְצִיג שְׁבַגְרַמִּינָה, וְהַנְּסִיעָה הָאֲרוּכָה מְלִיפְצִיג עַד עֵירִם, וְהַחֲלִיטוּ כָּל הַסוֹחָרִים פֶּה אֶחָד, לְנִסְעוֹ עִתָּה וְהִלָּאָה לִירֵיד הַגְּדוֹל בּוֹיִנָה.

אִמְנָם לְאַחַר שְׁנַת וְשַׁנְתִּיִּים רָאוּ שֶׁהַסוֹחָרִים בְּלִיפְצִיג הֵייתָה טוֹבָה הַרְבֵּה יוֹתֵר, וְלִכֵּן הַחֲלִיטוּ שׁוֹב כָּל הַסוֹחָרִים פֶּה אֶחָד, לְחַדֵּשׁ יְמֵיהֶם כְּקִדְמוֹ, וְלְנִסְעוֹ שׁוֹב לִירֵיד בְּלִיפְצִיג. כִּי הֵגַם שְׁהֶם מְאַבְדִּים בּוֹה זְמַן רַב בְּנִסְעֵיָתוֹ, אֲךָ לִכֵּן זֶה שׁוֹוֶה לָהֶם כְּדִי לְקַבֵּל סוֹחָרָה יוֹתֵר טוֹבָה.

הֵנָּה הַסוֹחָרִים הָאֵלּוּ, הֵגַם שְׁכּוֹלֶם כְּאַחַד קְבוּעוֹ פֶּה אֶחָד הַחֲלִטוֹת

לעשות
נחת רוח
לבורא
יתברך

בְּרוּרוֹת וְנַחְשׁוֹת, בְּכָל זֹאת כְּאִשֶּׁר רָאוּ שׁוֹיְכְלוֹ הַרְרוּיָח יוֹתֵר בְּמִקּוֹם אַחֵר, הַתְּחַרְטוּ עַד מְהֵרָה מֵהַחֲלַטְתֶּם, וְשִׁינּוּ אֶת מְסַלְסֵלְם וּמְקוֹמְכֶם פַּעַם אַחֵר פַּעַם, מְלִיפְצִיג לוֹיִנָה וְמוֹוִינָה לְלִיפְצִיג. כִּי הַכִּירוּ וִידַעְוּ, שֶׁהַתְּכִלִּית הוּא לֹא עֲצֵם הַנְּסִיעָה וְהִירֵיד, רַק הַתְּכִלִּית הוּא הַרְוּחוֹ בְּמִשְׁךְ כָּל הַשְּׁנָה מֵהִירֵיד, וּמִמִּלָּא מֵהָ לִי הַכָּא מֵהָ לִי הַתָּם, הַעִיֵּקֵךְ הַרְרוּיָח כְּמֵה שִׁיּוֹתֵר.

וְהַנְּמַשֵּׁל פְּשׁוּט, תְּכִלִּית כָּל סוּגֵי הַעֲבוּדוֹת לְהַשִּׁי"ת אַחַת הוּא, כְּדִי לַעֲשׂוֹת נַחַת רוּחַ לְיוֹצְרֵינוּ יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ. בּוֹדָאִי צְרִיכִים לְקַבֵּעַ סֵדֵר הַיּוֹם, כִּי זֶה מְחִיב הַרְבֵּה יוֹתֵר אֶת הָאָדָם לְעַמּוּד בְּסֵדֵר יוֹמוֹ, וְלַהֲסַפִּיק יוֹתֵר וְיוֹתֵר בְּמִשְׁךְ הַיּוֹם. אֲךָ כְּאִשֶּׁר מְזַדְמָן לְפָנָיו לְפַתֵּחַ מְצוּהָ שֶׁל הַכְּנַסֵּת אוֹרְחִים וּפְדִיּוֹן שְׁבִיִּים וְכּוֹדְמוֹת, אֵל יִתְעַקֵּשׁ לּוֹמֵר, אֵינִי יִכּוֹל כַּעַת, כִּי זֶה יִפְרִיעַ לִי אֶת סֵדֵר יוֹמֵי הַקְּבוּעַ, רַק יִזְכּוֹר הַיֵּטֵב, שֶׁהַתְּכִלִּית הוּא, לַעֲשׂוֹת נַחַת רוּחַ לְבוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, וְדוּוֹקָא זֶהוּ הַנְּחַת רוּחַ לְמַלְךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים, מֵהָ שִׁישְׁנָה עֵתָה אֶת סֵדֵר יוֹמוֹ, כְּדִי לַעֲשׂוֹת לְחַבִּירוֹ הַטוֹבָה הַנְּחוּצָה לוֹ מְאֹד.

צעקתו של התנא הקדוש רבי פנחס בן יאיר על הנהר

הַשְּׁבִעוֹ אֲנַחְנוּ זְכוּכִים לְהַתְחִיל בְּסִיעַתָּא דְּשְׁמַיָּא מִסַּכַּת חוֹלִין בְּסֵדֵר הַדֶּף הַיּוֹמִי. וּמְסוּפֵר שֶׁם בְּגִמְרָא (דף ז, ז), שֶׁפַּעַם הֵלַךְ הַתְּנַא הַקְּדוֹשׁ רַבִּי פְּנַחֵס בֶּן יֹאִיר לְפְדִיּוֹן שְׁבִיִּים, וּבְאַמְצַע הַדֶּרֶךְ פָּגַע בּוֹ הַנְּהַר 'גִּינָאֵל', וְלֹא הִיָּה יִכּוֹל לְהַמְשִׁיךְ לְלַכַּת. אָמַר לוֹ רַבִּי פְּנַחֵס בֶּן יֹאִיר לְנַהֵר, 'גִּינָאֵל, חֲלוּק לִי מִיַּמֶּךָ וְאַעֲבֹר בְּךָ'.

הַשִּׁיב לוֹ הַנְּהַר 'גִּינָאֵל', אַתָּה הוֹלֵךְ לַעֲשׂוֹת רְצוֹן קוֹנֵךְ, וְאַנִּי הוֹלֵךְ לַעֲשׂוֹת רְצוֹן קוֹנִי. אִמְנָם יֵשׁ חֲלוּק גְּדוֹל בִּינֵינוּ, אַתָּה סַפֵּק עוֹשֶׂה פְּדִיּוֹן שְׁבִיִּים, סַפֵּק אֵינְךָ אַתָּה עוֹשֶׂה, כִּי אוֹלֵי לֹא תַצְלִיחַ לְפַדּוֹת אֶת הַשְּׁבִיִּים בְּמִמּוֹנְךָ. לְעוֹמֵת זֶה אֲנִי בּוֹדָאִי עוֹשֶׂה רְצוֹן קוֹנִי בּוֹה שְׁאֵנִי 'נַהֵר', וְאִם כֵּן לְמַה לִּי לְשַׁמּוֹעַ אֲלֶיךָ לְהִיבְקַע עוֹבְרֶךָ. הַשִּׁיב רַבִּי פְּנַחֵס בֶּן יֹאִיר בְּחִרְפּוֹת: **אִם אֵי אַתָּה חוֹלֵק, גּוֹזְרֵנִי עֲלֶיךָ שְׁלֵא יַעֲבֹרוּ בְּךָ מִים לְעוֹלָם**. וְיֵהִי כֹאֲשֶׁר שְׁמַעַת הַנְּהַר כֶּךָ, נִבְקַע מִיַּד עֵבֵרוֹ.

וְיִדּוּעַ הַקּוֹשִׁיא, מֵהָ הִיָּה צַעֲקָתוֹ שֶׁל רַבִּי פְּנַחֵס בֶּן יֹאִיר עַל הַנְּהַר, הִרִי לְכַאוּרָה טַעֲנָן טַעֲנָה גְּדוֹלָה, שְׁהוּא עוֹשֶׂה בּוֹדָאִי רְצוֹן קוֹנֵנוּ, וְאַיִלוֹ רַבִּי פְּנַחֵס יֵשׁ סַפֵּק אִם הוּא יִקְיִים בּוֹה רְצוֹן קוֹנֵנוּ.

וּמְבַאֵר מִן הַמְהַרְשֵׁ"ג זְצוּק"ל בְּסִפְרוֹ זֶהָ שְׁבַא (פְּרִשְׁתַּ בְּשַׁלַּח), עַל פִּי כָּל מֵה שֶׁנִּתְבָּאֵר בְּשֶׁם הַחֻזָּה הַקְּדוּשׁ מְלוּבְלֵין זְצוּק"ל. וְכֵן טַעֲנָן רַבִּי פְּנַחֵס בֶּן יֹאִיר לְנַהֵר, אֵינְךָ הַכִּי נִמְי, אַתָּה עוֹשֶׂה רְצוֹן קוֹנֵךְ בּוֹה שְׁאֵתָה 'נַהֵר'. אִמְנָם לַפְעָמִים זֶה גּוֹפֵא הוּא רְצוֹן הַבוֹרָא, שְׁתִּיבְקַע וְלֹא תִהְיֶה נַהֵר, כְּגוֹן כְּשִׁישׁ צוֹרֵךְ לְעֵבֵר כֹּאֵן עֵבֵר פְּדִיּוֹן שְׁבִיִּים. וְאִם כּוֹוֹנֵךְ בְּאַמֶּת בּוֹה שְׁאֵתָה 'נַהֵר' הוּא לֶשֶׁם שְׁמַיִם, כְּדִי לַעֲשׂוֹת נַחַת רוּחַ לְבוֹרָא יִתְבָּרַךְ, יֵשׁ לָךְ לְשַׁנּוֹת עֵתָה אֶת הַתְּנַהֲגָה שְׁלַךְ כְּבַר רַבּוֹת בְּשָׁנִים, וְלַהֲבִיקַע, כִּי זֶהוּ עֵתָה הַנְּחַת רוּחַ לְבוֹרָא יִתְבָּרַךְ. וְאִם אֵינְךָ אַתָּה רוֹצֵה לְשַׁנּוֹת, זֶה מוֹכִיחַ לְמַפְרַע שְׁלֵא הִיָּה כּוֹוֹנֵךְ בְּאַמֶּת לֶשֶׁם שְׁמַיִם.

חַזּוֹ מֵהָ שְׁצַעֲקַת רַבִּי פְּנַחֵס בֶּן יֹאִיר עַל הַנְּהַר, **אִם אֵי אַתָּה חוֹלֵק, גּוֹזְרֵנִי עֲלֶיךָ שְׁלֵא יַעֲבֹרוּ בְּךָ מִים לְעוֹלָם**, שְׁהִרִי יִתְבָּרַר בּוֹה שְׁכַל מֵהָ שְׁהִייתָ 'נַהֵר' וְעֵבֵרוּ בְּךָ הַמַּיִם זֶה רַבּוֹת בְּשָׁנִים, לֹא הִיָּה לֶשֶׁם שְׁמַיִם, כְּדִי לַעֲשׂוֹת נַחַת רוּחַ לְיוֹצְרֵינוּ, וְאִם כֵּן אֵינְךָ רָאוּי עוֹד שִׁיעֲבֹרוּ בְּךָ מִים.

המשך נועם שיח עם הגאון הצדיק רבי שמעון שמואל הלברשטאם שליט"א אב"ד ור"מ דברי משה ומפארי הרבנים בעיה"ק ירושלים תובכ"א אודות אביו שר ההוראה כ"ק מרן הגאון הצדיק רבי משה הלברשטאם זצוק"ל בעל הדברי משה וחבר בד"צ העדה החרדית

~ המשך מגיליון ש"ט, המאמר האחרון ~

סביב, ובעיקר לא להתפעל מעצמו... אדרבה ואדרבה, לבנות 'משטר עצמי' חזק עם גדרים וסייגים, וכך נזכה כולנו בס"ד לעלות מדרגות רמות ונעלות.

הרב קובלסקי: הקירבה שכל גדולי הדור קירבו את אביכם ואהבו אותו, הוא עד אין לשער ואין לתאר. הוא היה תלמיד של הרבי הקדוש הנהיגות שלום מסלונים זצוק"ל?

הרב הלברשטאם: אכן, לפני שנסע ללמוד בבני ברק אצל מרן בעל שבת הלוי זצוק"ל, למד בירושלים בישיבת סלונים, והיה מקורב מאד לרבו הנהיגות שלום זצוק"ל. וגם לכל גדולי וצדיקי דורו היה מאד מקורב.

עוד בבחרותו היה לו קירבה גדולה לרבי הקדוש מרן רבי אהרן מבעלזא זצוק"ל, מכיון שהוא היה 'בעלזער אַיניקל', כי אמו הרבנית ע"ה, הייתה בתו של הרבי הקדוש רבי שלום משאץ מלונדון זצוק"ל, שהיה נכד הרבי הקדוש השר שלום מבעלזא זצוק"ל. הרבי מבעלזא זצוק"ל קירב מאד את אאמו"ר, לפעמים כיבד אותו ושיר 'דרור יקרא', או לברך על הכוס.

הרב קובלסקי: הוא היה נוסע אליו לתל אביב?

הרב הלברשטאם: אכן, כאשר למד בבני ברק אצל מרן בעל שבת הלוי זצוק"ל, אחרי סעודה שלישית בישיבה, נסע תיכף לתל אביב כדי להספיק את עריכת השולחן השתור בעלזא. כאשר הגיע שם, היה נוטל את ידיו לסעודת מלוח מלכה בורזיות, ורץ לעריכת השולחן.

פעם שמע שהרבי כבר נכנס, ולכן רץ מיד להיכל הטיש, ושכח ליטול ידיו לסעודה. ויהי כאשר הרבי חילק שיריים מהחלה, ואאמו"ר ניגש לקחת, שאל אותו הרבי במפתיע, "משה'לע, וכי כבר נטלת ידים", ונזכר שאכן הפעם עוד לא נטל ידיו, ויהי למופת ולפלא. פעם השתתף גם באפיית מצות אצל הרבי מבעלזא, וכשהיה חתן, זכה להשתתף בליל הסדר בצילו של הרבי מבעלזא זצוק"ל.

בשנה הראשונה אחרי שהרבי הקדוש מבעלזא זצוק"ל הגיע ארצה, נסע אליו אאמו"ר זצוק"ל לעיר הקודש צפת, והסתופף בצילו בחג הסוכות והושענא רבא, והיה מספר דברים נוראים שראה אצלו בהושענא רבא.

פעם נסע על שבת בצפת, כאשר הרבי הקדוש מסקווירא זצוק"ל הגיע ארצה, וגם הרבי מסקווירא קירבו עד מאד, כמו כל שאר צדיקי דורו. הרבי הקדוש רבי משה מרדכי מלעלוב זצוק"ל שלח אליו שאלות, והיה לו שייכות גדולה עם הרבי הקדוש הבית ישראל מגור זצוק"ל, והיה לו קביעות בבחרותו, ללמוד עם הרבי הקדוש רבי מאטיל מסלונים זצוק"ל בצהריים, ועוד ועוד.

הרב קובלסקי: האם היה מקורב גם למרן פאר הדור החזון איש זצוק"ל?

הרב הלברשטאם: בבחרותו כשלמד בבני ברק, היה לו קביעות להתפלל בשבת מנחה גדולה אצל מרן החזון איש, ואחר כך למד הרבה שעות רצופות עד סעודה שלישית, וכמו שאמרנו, הוא קבע 'משטר' קשה על עצמו.

בדרך אגב מעניין הקשר שלו עם מרן החזון איש שמעתי שהוא גם היה פעם באפיית מצות אצלו, וסיפר, שכל בני החבורה זכו לקבל 'מצה' ממרן החזון איש.

הרב קובלסקי: זה התרגשות גדולה עבורי, אני נקרא על שם מרן החזון איש זצוק"ל.

הרב קובלסקי: לסיום אני רוצה לבקש ברכה מהרב שליט"א, עבורי ועבור כל קוראי גליון 'מתיקות הדף היומי'.

הרב הלברשטאם: כבר שנינו באבות (ה, יח), 'כל המזכה את הרבים אין חטא בא על ידו'. אאמו"ר זצוק"ל היה מראה מפעם לפעם, הלשון הנורא של זקנו של מרן החיד"א הקדוש זצוק"ל, המקובל האלוקי רבי אברהם אזולאי זצוק"ל בפירושו 'אהבה בתענוגים' על פרקי אבות (ג, י): "שאינן חפץ השם כי אם במי שמזכה הבריות". נורא נוראות.

יעזור הש"ת, שתזכו לזכות את הרבים עוד רבות בשנים, זה זכיה גדולה שאין כמותה. וגם כל הנהנים מהזיכוי הרבים, ומתחזקים מהגליון בכוח הרבים, יזכו להצלחה מרובה בתורה ובכל הענינים ברוחניות ובגשמיות, ושכבר נזכה לגאולה השלימה.

הרב קובלסקי: אמן.

הרב קובלסקי: זכיתי פעם להיות כאשר מרן הישועות משה מויזניץ זצוק"ל הגיע לבקר את אביכם בעת חוליו.

הרב הלברשטאם: זה היה אחרי שאאמו"ר זצוק"ל היה כמה ימים בבית חולים, משום חולשה בלב. באמת אפשר לומר שבמשך שלושים שנים האחרונות לחייו, הוא היה חלש, מפני שהתאמץ ממש למעלה מכוחותיו. בשבוע האחרון לימי חייו, הגיע מרן בעל שבת הלוי זצוק"ל לבקר בביתו, ובעל שבת הלוי אמר לו, שהוא צריך יותר לנוח, ולא להתאמץ כל כך.

באחד מן הימים הגיע שוב הישועות משה מויזניץ זצוק"ל לבקר, ואמר לו, הרי כבר הזהרתים שאתם צריכים יותר לנוח, ולא להתאמץ כל כך, למה אין אתם שומרים על עצמכם, כלל ישראל צריכים אתכם מאד. ענה לו אאמו"ר זצוק"ל, באותו הזמן כאשר הרבי הזהיר אותי על כך, זה כבר היה אחרי מעשה... כי כאמור במשך שלושים שנה האחרונות לחייו, כבר היה חלש כתוצאה ממה שהתאמץ למעלה מכוחותיו.

ובאמת, כאשר מתבוננים בסדר היום הגדוש של אאמו"ר, רואים מיד איך שזה היה למעלה מכוחות אנושיים. הוא היה קם מדי יום ביומו לפנות בוקר, יהיה מה שיהיה, אפילו אם הלך לישון רק זמן מועט לפני זה. ומשעות הבוקר כבר ישב כאן בבית הוראה במשך כל שעות לפני הצהריים. ולאחר הצהריים הלך לדיונים בבית דין של העדה החרדית, ואחר כך הלך לשמחות שונות, ומלבד סדריו המרובים בחלקי התורה בנגלה ובנסתר עסק גם בצרכי ציבור עד השעות הקטנות של הלילה, כאשר עוד מעט כבר קם לפנות בוקר. כך שעבודותו היה כמעט ברציפות מליאה במשך כל המעט לעת.

הרב קובלסקי: הרב שליט"א וודאי כבר ראה את הגליונות "מתיקות הדף היומי".

הרב הלברשטאם: בוודאי, אני רואה את זה מפעם לפעם, זה דבר גדול מאד, כל דבר שמעורר את האנשים ללימוד התורה הוא דבר גדול מאד, ובפרט גליון כזה שמכנים 'מתיקות' בלימוד התורה, אין לך זיכוי הרבים יותר מזה.

הרב קובלסקי: ברצוני לשאול בשם הקוראים, כאשר שומעים דברים נפלאים כל כך על אביכם זצוק"ל, עד כמה עלה ונתעלה במדרגות ומעלות רמות, וכך הם קוראים בגליון מדי שבוע, על עוד צדיקים וקדושים ועל מעלותיהם ומדרגותיהם הנשגבות. יוצא מפיהם שאגה אדירה: "למה נגרע", מתי נזכה גם אנחנו להתעלות קצת, להיות צדיקים, מורי הוראות, פוסקים, להתרחק קצת מהתאוות. ונשאלת השאלה, מהו המפתח והשער להגיע לכל זה.

הרב הלברשטאם: זה שאלה טובה מאד, כי זה נוגע גם אלי... כל אדם מתמודד עם שאלה זו עשרות פעמים ביום, מה יהיה התכלית, מתי גם אני אזכה להשיג מדרגות נעלות. אני יספר לכם קצת איך זכה אאמו"ר זצוק"ל להגיע לזה, וממנו ילמדו וכן יעשו.

הדבר הראשון הוא 'משטר עצמי', רואים ביומנים שרשם לעצמו מצעירותו, גודל ה'משטר' שעשה על עצמו, הוא קבע לעצמו קנסות אם לא יעמוד בקבלותיו הטובות, לקום לפנות בוקר, ולהתמיד בתורה הרבה שעות ועוד ועוד. כמו כן רשם לעצמו כמה הוא צריך להספיק בלימוד בתקופה הקרובה, ועמד על זה עד הסוף, וכך זכה להגיע לגודל מדרגותיו בתורה ובהוראה.

עוד דבר ראו אצל אאמו"ר זצוק"ל, שהיה ממש גיבור כארי, שלא להתפעל מכל הצרות שעברו עליו. אאמו"ר עבר חיים קשים מאד בפרט בנערותו, כאשר עמדו לפניו כל הדרכים איך ליפול שחת רח"ל. הוא הסתובב בירושלים בלא שום שמירה, הוא כבר היה יתום מאימו, ואילו אביו היה בארה"ב.

ובפרט שכידוע הרבה בני נוער בתקופה ההוא בשנות התש"ח, ירדו מהדרך הישרה רח"ל. היו מלחמות, פגזים, היו בני נוער שהצטרפו לקבוצות אצ"ל ולח"י שהפילו רבים לבאר שחת, ובנוסף לזה היה עניות גדולה בירושלים, המצב היה נורא ואיום, רוב חברי הכיתה של אאמו"ר זצוק"ל, לא החזיקו מעמד רח"ל. אך אאמו"ר התחזק בכל כוחותיו, והמשיך לעבוד את בוראו, מבלי להתפעל מכל מאורעות התקופה.

זכורני איך שהגיע פעם לכאן קצין גדול בצבא, חשבנו שהוא רוצה לשאול איזה שאלה הלכתית לאאמו"ר. אך מה מאד נדהמו כאשר נקב בשמו הפרטי ובשם משפחתו, והתברר שהוא אחד מחברי הכיתה של אאמו"ר זצוק"ל בילדותו, שלא עלינו הדרדר מדחי אל דחי עד שנהיה קצין בצבא, וכאשר שמע הרעש בעולם על רב גדול בשם "רבי משה הלברשטאם", הוא נזכר שהיה לו חבר כזה בכיתה שלו, ולכן הגיע במיוחד לבקר ולראותו.

זהו הלימוד שאפשר ללמוד מאאמו"ר זצוק"ל, לא להתפעל מכל מה שקורה